

KAUKIENĖ-ŽIURLYTĖ AUDRONĖ

Kalbininkė, habilituota humanitarinių mokslų daktarė **Audronė Kaukienė** (Žiurlytė, Jakulienė) gimė 1941 06 23 Kaune. Augo Kupiškyje pas močiutę Anelę Gurklytę-Žiurlienę. 1958 m. aukso medaliu baigė Vilniaus S. Nėries II vidurinę mokyklą, 1958–1963 m. studijavo Vilniaus universiteto Filologijos fakultete. Nuo 1963 m. Dubingių aštuonmetės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja. 1965–1966 m. dėstė Vilniaus universitete, 1966–1968 m. studijavo Vilniaus universiteto aspirantūroje, 1969 m. apgynė filologijos mokslų kandidato disertaciją „Lietuvių ir kitų baltų kalbų sangražinių veiksmažodžių istorija“. Nuo 1969 m. Šiaulių pedagoginio instituto, nuo 1971 m. Šiaulių pedagoginio instituto Klaipėdos fakulteto, nuo 1974 m. Lietuvos konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytoja, docentė nuo 1974 m. 1991 m. apgynė habilituoto daktaro disertaciją „Lietuvių kalbos veiksmažodžių istorija“. 1991 m. Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakultete įkūrė ir iki 1993 m. vadovavo Baltų kalbotyros ir etnologijos katedrai. Profesorė nuo 1992 m., 1993 m. tapo Baltistikos centro direktore. 1996–1998 m. Klaipėdos universiteto Senato pirmininkė. Nuo 2009 m. profesorė emeritė. Tyrinėjo lietuvių ir baltų kalbų veiksmažodžių istoriją. Klaipėdos krašto vakarų aukštaičių tarmę, prūsistikos problemas, Mažosios Lietuvos istoriją, etnografiją. Dėstė klasikinės kalbas ir prūsų kalbą, lietuvių kalbos istoriją, baltų kalbų lyginamąją gramatiką, etimologijos, indoeuropeistikos pagrindus. Viena iš evangelistiškosios teologijos specialybės įsteigimo iniciatorių. Parašė monografijas: „Lietuvių kalbos veiksmažodžio istorija“ (T. 1, 1994; T. 2, 2002), „Vakarų baltų kalbos ir kultūros relikvai“ (su kitais autoriais, 1996), „Klaipėdos krašto vakarų aukštaičių tarmė. Brolių Viliaus ir Makso Gaigalaičių raštų kalbos pagrindu“ (1997), „Po Mažosios Lietuvos dangumi“ (2000), „Prūsų kalbos tyrinėjimai“ (2004), „Sangražinių veiksmažodžių istorija“ (2006), „Bendrieji baltų kalbų veiksmažodžiai“ (kartu su E. Jakuliu, 2009). Parengė V. Gaigalaičio knygą „Atsiminimai“ (1998). 1971–1989 m. vadovavo folkloro ansamblui „Vorusnė“. Iš močiutės išmoko kalbėti kupiškėniškai. Susikūrus Klaipėdos universitete lietuvių filologijos ir etnologijos specialybei, studentams kupiškėnams dėstė gimtąją tarmę, su jais užrašinėjo kupiškėnų etnografiją, tautosaką, sukūrė ansamblį „Sarbinčiulā“ ir su juo daug koncertavo. Yra sukūrusi supaprastintą kupiškėnų tarmės rašybą, kuri skiriasi nuo sudėtingos ir sunkiai skaitomos fonetinės transkripcijos. Mirė 2017 10 03 Klaipėdoje, palaidota Antakalnio kapinėse Vilniuje.